

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 32P/21/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2323202879
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Detvaiová
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2023:2323202879.2

Uznesenie

Okresný súd Galanta v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: A. T., F.. XX.XX.XXXX, Q. T. I. E., v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Galanta, dieťa rodičov - matky: L. C., F.. XX.XX.XXXX, Q. T. D.. C. XXXX/XX, J.Á., Q. Č. T. D.. C. XXXX, J. a otca: E. T., F.. XX.XX.XXXX, Q. T. U. XX/XX, H., v konaní zastúpený: JUDr. Vladimír Haládik, advokát so sídlom Clementisove Sady 1616, Galanta, o návrhu matky na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

1. Nariaďuje sa neodkladné opatrenie nasledujúceho znenia:

I. „Otcovi maloletého dieťaťa sa dočasne, do právoplatného rozhodnutia vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, uklaď povinnosť odovzdať maloleté dieťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá striedavá osobnú starostlivosť sa bude realizovať tak, že maloleté dieťa bude v osobnej starostlivosti matky od 17.00 hod. piatka nepárneho kalendárneho týždňa do 17.00 hod. piatka nasledujúceho párneho kalendárneho týždňa a v osobnej starostlivosti otca od 17.00 hod. piatka párneho kalendárneho týždňa do 17.00 hod. piatka nasledujúceho nepárneho kalendárneho týždňa.

II. Každý z rodičov si prevzme na výkon svojej osobnej starostlivosti maloleté dieťa v stanovenom čase pred bydliskom otca a po uplynutí času svojej osobnej starostlivosti v stanovenom čase na rovnakom mieste odovzdá dieťa druhému rodičovi.

III. Každý z rodičov je povinný v stanovenom čase odovzdať maloleté dieťa do osobnej starostlivosti s jeho osobnými vecami a riadne ho pripraviť. ?

2. Vo zvyšnej časti sa návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 15.08.2023 domáhala úpravy výkonu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu a nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým navrhla maloleté dieťa zveriť do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazat' na platenie výživného vo výške 250,- Eur mesačne a upraviť styk otca s maloletým dieťaťom dvakrát do týždňa alebo cez víkend.

2. Matka svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že otec maloletého dieťaťa opustil spoločnú domácnosť a zobral maloleté dieťa k svojej matke a odmieta jej ho vrátiť. Matka bola navštíviť maloleté dieťa a chcela si ho vziať späť, avšak rodina otca ju poslala preč bez maloletého dieťaťa. Maloleté dieťa veľmi plakalo, lebo je na matku veľmi naviazané, nakoľko je s ňou celý deň. Matka uviedla, že ona sa o maloleté dieťa riadne stará, otec jej uviedol, že ho má prísť pozrieť kedy chce, ale maloleté dieťa jej nedal, keď tam bola. Matka uviedla, že je rozvedená, má dve deti z predošlého manželstva a s manželom majú striedavú starostlivosť, majú dobrý vzťah a nikdy nemali žiadne problémy

ohľadom starostlivosti o maloleté deti. Uviedla, že otec maloletého dieťaťa navštevuje psychiatrickú ambulanciu a bojí sa o svoje dieťa. Na základe uvedeného žiadala, aby súd zveril maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti, otca zaviazal na platenie výživného vo výške 250,- Eur mesačne a upravil styk otca s maloletým dieťaťom dvakrát do týždňa alebo cez víkend.

3. Súd sa oboznámil s obsahom spisu, najmä s obsahom návrhu matky vo veci samej a na nariadenie neodkladného opatrenia a jeho prílohami, správou kolízneho opatrovníka zo dňa 18.08.2023, obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 12P/43/2023 a zistil nasledujúci skutkový a právny stav veci:

4. Maloleté dieťa pochádza z partnerského vzťahu rodičov, ktorí nežijú v spoločnej domácnosti od augusta 2023. Výkon práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu doposiaľ súdom upravený nebol. Tunajší súd uznesením č.k. 12P/43/2023 - 22 zo dňa 20.03.2023 zastavil konanie o návrhu otca na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu z dôvodu, že otec zobral svoj návrh v celom rozsahu späť. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.04.2023. Na tunajšom súde je pod sp. zn. 28P/66/2023 vedené konanie o návrhu otca na úpravu práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu.

5. Právny zástupca otca maloletého dieťaťa doručil na tunajší súd dňa 15.08.2023 vyjadrenie, v ktorom uviedol, že otec maloletého dieťaťa nesúhlasí s vydaním neodkladného opatrenia, ktorým by bolo zverené maloleté dieťa do starostlivosti matky. Zároveň uviedol, že otec podal na Okresný súd Galanta návrh na úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu.

6. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 18.08.2023 vyplýva, že dňa 17.08.2023 bolo vykonané šetrenie pomerov v domácnosti otca maloletého dieťaťa, ktorý uviedol, že toho času sa zdržiava v domácnosti starej matky maloletého dieťaťa v rodinnom dome vo vlastníctve starej matky maloletého dieťaťa. Otec uviedol, že stará matka má náklady na domácnosť na plyn v sume 100,- Eur, elektrinu v sume 801,- Eur, vodu v sume 20,- Eur. Stará matka je na čiastočnom invalidnom dôchodku s príjmom vo výške 450,- Eur a privyrába si ako upratovačka s príjmom cca 300,- Eur mesačne. Otec maloletého dieťaťa uviedol, že je konateľom firmy G.-oprava autovozňov v Q. s príjmom vo výške 2.000,- až 2.500,- Eur. Vlastní osobné motorové vozidlo Volkswagen T-cross rok výroby 2020. Uviedol, že v J., kde žil s matkou maloletého dieťaťa v prenajatom byte platil nájom v sume 650,- Eur. Prenájom bytu však chce ukončiť ku koncu mesiaca august a tým pádom matka maloletého dieťaťa nebude mať kde bývať. Zo spoločnej domácnosti odišiel dňa 11.08.2023, kedy údajne prišiel z práce a maloleté dieťa plakalo, lebo bolo hladné a matka bola na mobile. Rodičia maloletého dieťaťa sa často hádali, nakoľko sa matka o maloleté dieťa nestarala a neustále bola na mobile. Na otázku, či bývalo maloleté dieťa zanedbávané, uviedol, že nie. Otec k maloletému dieťaťu vstával, chystal mlieko, kúpil a krmil ho. Keď malo maloleté dieťa dva mesiace odišiel zo spoločnej domácnosti spolu s ním a ihneď si podal na okresný súd návrh na zverenie maloletého dieťaťa do jeho osobnej starostlivosti, avšak návrh vzal späť nakoľko matku maloletého dieťaťa ľúbil. Táto sa údajne vôbec nezaujímala o maloleté dieťa, od jeho odchodu neprišla pozrieť maloleté dieťa. Otec uviedol, že o maloleté dieťa sa vie postarať a v prípade ak nie je doma, tak je tam stará matka. Kolízny opatrovník dňa 17.08.2023 vykonal šetrenie v domácnosti matky, ktorá doposiaľ žila v prenajatom byte spolu s otcom maloletého dieťaťa a s maloletým dieťaťom. Náklady na domácnosť má celkovo v sume 650,- Eur za nájomné, ktoré platila vždy ona, nie otec maloletého dieťaťa. Dohodla sa s majiteľom bytu, že pokiaľ otec vypovie nájomnú zmluvu, môže naďalej bývať v byte. Matka maloletého dieťaťa poberá rodičovský príspevok v sume 420,- Eur a rodinné prídavky v sume 120,- Eur, občas jej finančne vypomáhajú jej bratia a sestra. Uviedla, že 14.08.2023 sa s otcom maloletého dieťaťa pohádali a povedala mu, aby sa rozišli, na čo otec aj s maloletým dieťaťom odišiel. Priznala, že sa často hádali. Nie je pravda, že nebola maloleté dieťa pozrieť, v sobotu si ho chcela zobrať, na čo jej otec a stará matka začali oplzlo nadávať a nechceli jej dať maloleté dieťa. Matka maloletého dieťaťa uviedla, že otec maloletého dieťaťa je psychiatrický pacient, pravidelne si dáva predpisovať lieky u psychiatra v E., ktorého meno nevedela uviesť. Následne ukázala lieky, ktoré užíva a uviedla, že býval na ňu často fyzicky agresívny. Uviedla, že stará matka sa nemôže starať o maloleté dieťa, nakoľko je zamestnaná. Otec má ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči dcére z prvého vzťahu, kde výživné platí vo výške 300,- Eur a leasing na osobné motorové vozidlo vo výške 200,- Eur .

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 324 ods. 2 C.s.p., na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

9. Podľa § 324 ods. 3 C.s.p., neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa § 326 ods. 1 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

12. Podľa § 326 ods. 2 C.s.p., k návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

13. Podľa § 328 ods. 1 C.s.p., ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

14. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p., súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p., pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

16. Podľa § 330 ods. 1 C.s.p., súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

17. Podľa § 330 ods. 2 C.s.p., ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

18. Podľa § 367 ods. 1 C.m.p., neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

19. Podľa § 367 ods. 3 C.m.p., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

20. Podľa § 367 ods. 4 C.m.p., uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

21. Jedným z procesných inštitútov, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam je neodkladné opatrenie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nemusí byť nárok dokázaný, musí byť však osvedčený. Už v návrhu na jeho vydanie musí byť zrejmé trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musia byť opísané rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov a skutočnosti hodnoverne osvedčujúce dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana. Danosť právneho záujmu sa skúma so zreteľom na splnenie predpokladov opodstatnenosti takéhoto súdneho rozhodnutia, avšak dominuje predovšetkým osvedčenie toho, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v konaní. Aj pri splnení formálnych predpokladov pre nariadenie neodkladného opatrenia súd musí zvažovať, či v prípade jeho nariadenia nedôjde k nevyváženému zásahu do vzťahov účastníkov konania alebo tretích osôb. Pre rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania rozhodnutia.

22. Súd v danej veci rozhodoval o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala zverenia maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a zaviazania otca na platenie výživného vo výške 250,- Eur mesačne a upravenia styku otca s maloletým dieťaťom, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

23. Vo veciach, týkajúcich sa starostlivosti o maloleté dieťa prichádza nariadenie neodkladného opatrenia do úvahy aj vtedy, ak je to v záujme maloletého dieťaťa, t.j. napríklad, ak by bol bezprostredne ohrozený život, zdravie, zdravý vývin, výchova či výživa maloletého dieťaťa. Podľa článku 24 Charty základných práv Európskej únie má dieťa právo na takú ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre jeho blaho. Pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. V danom prípade mal súd osvedčené, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti od augusta 2023, kedy otec opustil spoločnú domácnosť spolu s maloletým dieťaťom, od ktorého času osobnú starostlivosť o maloleté dieťa vykonáva otec maloletého dieťaťa. Výkon práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu nebol doposiaľ súdom upravený, nakoľko otec maloletého dieťaťa svoj návrh podaný na tunajší súd dňa 08.03.2023 vzal späť a konanie bolo zastavené.

24. V danom prípade možno konštatovať, že matka aj otec osvedčili existenciu právneho vzťahu účastníkov, právny záujem na tomto rozhodnutí ako i skutočnosť, že právne vzťahy účastníkov si vyžadujú dočasnú úpravu. Súd mal z návrhu matky ako aj zo šetrení kolízneho opatrovníka za preukázané, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti od augusta 2023. Súd mal za preukázané, že obaja rodičia majú vo svojej domácnosti vytvorené vhodné podmienky na vývoj a rast maloletého dieťaťa. Obaja rodičia prejavili záujem o zverenie maloletého dieťaťa do svojej osobnej starostlivosti. Z osvedčených skutočností vyplýva, že rodičia maloletého dieťaťa nežijú spolu, pričom do rozpadu spoločnej domácnosti osobnú starostlivosť o maloleté dieťaťa zabezpečovali obaja rodičia. Tu je potrebné zdôrazniť, že na strane ani jedného z rodičov neboli zistené žiadne nedostatky v starostlivosti o maloleté dieťa, ktoré by bránili niektorému z rodičov ďalej vykonávať osobnú starostlivosť o dieťa a to ani s ohľadom na nízky vek dieťaťa. Podľa názoru súdu je preto potrebné, aby sa odstránila neistota ohľadne starostlivosti o maloleté dieťa, ktorá pramení z nezhôd medzi rodičmi. Je pritom v záujme maloletého dieťaťa, jeho zdravého citového vývoja, aby bolo v kontakte s oboma rodičmi, ktorí sú schopní aj ochotní jemu osobnú starostlivosť poskytovať. Z týchto dôvodov je podľa názoru súdu nevyhnutné, aby neodkladným opatrením boli dočasne upravené pomery účastníkov tak, že maloleté dieťa sa odovzdá do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, ktorá sa bude realizovať v týždňových intervaloch tak, ako je určené vo výroku tohto rozhodnutia. Každý z rodičov si dieťa prevezme v stanovenom čase pred bydliskom otca, kde dieťa aj vráti. Z dôvodu, že súd rozhodol o zverení maloletého dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bolo maloleté dieťa zverené do jej výlučnej starostlivosti ako aj v časti určenia výživného zo strany otca maloletého dieťaťa ako nedôvodný zamietol. O zverení maloletého dieťaťa súd rozhodol dočasne, a to do rozhodnutia vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

25. Je potrebné uviesť, že výrok rozhodnutia ukladá rodičom povinnosť dieťa na odovzdanie druhému rodičovi riadne pripraviť, čo znamená, že nejde len o prípravu oblečenia, či konkrétnych potrieb na stretnutie (napr. karta poistenca, lieky, ktoré dieťa užíva, prípadne jeho obľúbené hračky a podobne), ale ide rovnako o prípravu psychickú, kedy sa dieťa na pobyt u druhého rodiča bude tešiť a vnímať ho pozitívne tým skôr, že ide o dieťa v útlom veku.

26. V náleze Najvyššieho súdu SR v konaní 3 Cdo/203/2011 sa uvádza: "Pri nariaďovaní predbežného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení v dôsledku toho sa tu nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia. Skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nemusia byť preukázané dôkazmi. Zákon z tohto dôvodu ani nepredpokladá, že by pri rozhodovaní o predbežnom opatrení mal súd vykonávať dokazovanie. Pre nariadenie predbežného opatrenia je postačujúce pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou najmä naliehavosťou riešenia".

27. Súd záverom poznamenáva, že všetky tvrdené skutočnosti bude súd skúmať a dokazovať v konaní vo veci samej o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia na súde, proti ktorého uzneseniu smeruje (§ 357 písm. d) CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).